

Nr 627.

Av herr **Holmström**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 313, angående pensionsreglering för vissa förutvarande anställningshavare vid av staten övertagna enskilda trafikföretag m. fl. ävensom efterlevande till sådana anställningshavare.

I lika lydande motioner (I: 199 och II: 240) till 1947 års riksdag hemställdes, att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t vidtaga åtgärder i syfte att de av staten övertagna enskilda järnvägarnas pensionärer och efterlevande till f. d. befattningshavare vid sådana järnvägar måtte erhålla förhöjda pensionsförmåner i sådan omfattning, att deras pensioner i princip bleve likställda med tjänste- och familjepensioner vid statens järnvägar. Beträffande dessa motioner anförde bankoutskottet i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 46 i huvudsak, att de i motionerna avsedda anställningshavarna tjänstgjort i anställningar, som ofta icke kunde jämföras med bestämda statliga tjänster, samt att en omreglering enligt de statliga grunderna skulle medföra en betydande kostnadsökning och vittgående konsekvenser. Med hänsyn till att bland ifrågavarande pensionärer funnes vissa smärre grupper med särskilt låga pensioner uttalade utskottet en förmodan om att Kungl. Maj:t efter utredning icke torde underlåta att, om så ansågs skäligt, för riksdagen framlägga förslag i ämnet.

Över en hos Kungl. Maj:t av Svenska järnvägsmannaförbundet gjord liknande framställning i samma fråga har järnvägsstyrelsen den 28 september 1948 avgivit underdånigt utlåtande.

Enligt en av järnvägsstyrelsen verkställd utredning skulle en pensionsförbättring, som i princip likställde pensionärer och efterlevande till f. d. befattningshavare vid av staten övertagna enskilda järnvägar med motsvarande tjänste- respektive familjepensionstagare enligt 1947 års allmänna tjänste- respektive familjepensionsreglemente, medföra en kostnad av omkring 3 156 500 kronor per år. På grund av de pensionsförbättringar, som genom statens försorg redan medgivits här avsedda pensionstagare, och i betraktande av de betydande kostnader, som ett bifall till framställningen skulle medföra, ansåg sig järnvägsstyrelsen icke kunna tillstyrka en pensionsreglering på sätt i framställningen avsågs. Däremot ville järnvägsstyrelsen icke motsätta sig, att en förbättring i viss mån komme till stånd för ifrågavarande pensionstagare.

I sådant syfte framlade järnvägsstyrelsen ett specificerat förslag om förbättrade pensionsförmåner för de olika grupper av pensionstagare och efterlevande till anställningshavare, varom här är fråga. Enligt detta för-

slag skulle de till första gruppen hörande få pension enligt 1947 års allmänna tjänstepensionsreglemente och de till de övriga tre grupperna hörande 90 respektive 80 procent av hel ålderspension (familjepension) enligt 1947 års reglementen. Den av järnvägsstyrelsen förordade pensionsförbättringen skulle medföra en årlig kostnad av 1 312 600 kronor.

I proposition nr 313 till nu pågående riksdag har Kungl. Maj:t hemställt om utfärdande av bestämmelser angående pensionsreglering för vissa förutvarande anställningshavare vid av staten övertagna enskilda trafikföretag m. fl. ävensom efterlevande till sådana anställningshavare. Kungl. Maj:ts hemställan överensstämmer i det hela med järnvägsstyrelsens ovannämnda förslag.

Ett genomförande av detta förslag skulle medföra en ej obetydlig förbättring för det stora flertalet av här ifrågakavarende f. d. befattningshavare m. fl. Kvar står dock att dessa f. d. befattningshavare med rätta anse sig ogynnsamt behandlade i jämförelse med motsvarande statliga personalgrupper, så länge de ej i pensionshänseende bli fullt likställda med dessa. Staten måste nämligen anses ha såväl formell som moralisk förpliktelse att träda i de förra arbetsgivarnas ställe. Man torde nämligen kunna räkna med att de enskilda företagen, om de fått fortleva, med hänsyn till det ändrade penningvärdet i möjligaste mån i fråga om löner och pensioner skulle följt med förändringarna vid statens järnvägar. Vad 1947 års bankoutskott anfört om att de enskilda järnvägarnas anställningshavare i vissa fall tjänstgjort i anställningar, som icke kunde jämföras med bestämda statliga tjänster, skulle visserligen vid tillämpningen kunna medföra någon svårighet. Dessa fall torde emellertid vara förhållandevis få och enkla och böra därför rimligen ej utgöra hinder för att likställighet i princip med statens järnvägar genomföres.

Den av ett bifall till framställningen föranledda kostnadsökningen är, i förhållande till övriga kostnader i detta sammanhang, ytterst liten. Och då den gäller gamla pensionärer, som under de närmaste åren successivt avgå med döden, är den inom kort helt eliminerad.

Med hänsyn till vad sålunda anförts och med hänvisning till ovan berörda motioner vid 1947 års riksdag får jag hemställa,

att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda bestämmelser om att de av staten övertagna enskilda järnvägarnas pensionärer och efterlevande till beställningshavare vid sådana järnvägar må få sina pensioner omreglerade så, att i princip full likställighet med motsvarande pensionärer m. fl. vid statens järnvägar må ernås.

Stockholm den 16 november 1948.

Nils Holmström.